

Golvkedjan AB
Att: Lars-Åke Lidén Vestman
Norgegatan 2
164 32 Kista

Misstänkt konkurrensbegränsande samarbete inom fackhandelskedja

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket avskriver ärendet från vidare handläggning.

Ärendet

Konkurrensverket har utrett ett samarbete inom den frivilliga fackhandelskedjan Golvkedjan, som skulle kunna vara konkurrensbegränsande och därmed strida mot förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579) (KL).

Golvkedjan omfattar ett femtiotal fristående golvlägnings- och plattsättningsentreprenörer över hela Sverige som alla är medlemmar i Golvkedjan Ekonomisk Förening och delägare i servicebolaget Golvkedjan AB. Tillsammans omsätter medlemsföretagen omkring 2 000 miljoner kronor årligen. Medlemsföretagens omsättning varierar mellan 7 och 225 miljoner kronor.

Mot bakgrund av att ärendet avskrivs från vidare handläggning har Konkurrensverket inte tagit slutlig ställning till vad som är relevant marknad i ärendet. Preliminärt bedöms dock medlemsföretagen i Golvkedjan ha en gemensam marknadsandel på 10-15 procent på marknaden för golv- och plattsättningsentreprenader samt material för dessa (inklusive butiksförsäljning).

Samarbetet inom kedjan sker inom ett antal områden. Medlemsföretagen säljer bland annat material för golvläggning och plattsättning, dels genom sin entreprenadverksamhet och dels genom egna butiker. Medlemsföretagens materialinköp sker till viss del gemensamt genom centralt förhandlade avtal. Golvkedjan träffar vid förhandlingar med sina materialleverantörer överenskommelser om vilka av respektive leverantörs produkter som under året ska exponeras i medlemsföretagens butiker och vilka som eventuellt kan komma att marknadsföras i gemensamma kampanjer under året. Dessa produkter utgör Golvkedjans Grundsortiment vilket sammanställs i den s.k. Grundsortimentslistan.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

I Grundsorimentslistan anges vilka av produkterna som är planerade att ingå i årets gemensamma kampanjer. Kampanjerna sker tre till fyra gånger om året och varje kampanj, som pågår under en begränsad tidsperiod, omfattar 10-15 produkter. De enskilda medlemmarna avgör själva om de vill delta i en viss kampanj och det finns inte några begränsningar av medlemmens möjlighet att genomföra egna marknadsföringsaktiviteter. De medlemmar som deltar i en gemensam kampanj är fria att avvika från kampanjpriset. Grundsorimentslistan innehåller förutom kampanjpriser även ordinarie utpriser, dvs. rekommenderade utpriser till konsument. De rekommenderade utpriserna är antingen respektive leverantörs rekommenderade utpriser eller satta av Golvkedjan.

Ärendets handläggning

Konkurrensverket har inom ramen för utredningen genomfört en rad utredningsåtgärder.

Golvkedjan har svarat på ett stort antal frågor och verket har granskat ett antal avtal och andra dokument. Inom ramen för utredningen har det också genomförts ett antal förhör, dels med representanter för Golvkedjan, dels med representanter för fyra medlemsföretag av olika storlek och med olika inriktning.

Samtliga medlemsföretag inom Golvkedjan har fått besvara en enkät med frågor om bland annat Grundsorimentslistan, kampanjsamarbete och prissättning. Genom medlemsenkäten framkom bl. a. att Grundsorimentet utgör en mindre del av medlemmarnas sortiment respektive omsättning. Det framkom vidare att Grundsorimentet endast utgör en liten del av medlemmarnas försäljning av material över disk och att Grundsorimentslistan används i begränsad utsträckning.

Skäl för beslutet

Av 2 kap. 1 § 2 st. 1 p. KL framgår att lagens förbud särskilt gäller sådana avtal som innebär att inköps- eller försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs.

Enligt förarbetena till KL innebär prisöverenskommelser till sin natur ett hämmande av konkurrensen, eftersom priser är det viktigaste konkurrensmedlet. Även rekommendationer om priset – s.k. cirkaprislistor – kan vara förbjudna.¹ Detta gäller särskilt för horisontella prisrekommendationer, dvs. prisrekommendationer som ges ut i samarbete mellan företag i samma försäljnings- eller inköpsled. Prisrekommendationer som ges ut av en frivillig fackhandelskedja utgör i regel en horisontell prisöverenskommelse.

Anledningen till att horisontella prisrekommendationer omfattas av förbudet är att dessa möjliggör för de deltagande företagen att med större säkerhet kunna förutse varandras prissättning. Det finns också risk för att prisrekommendationer leder till prisstelhet och bristande priskonkurrens.

¹ Prop. 1992/93:56 s. 73-74.

Begränsade och kortvariga marknadsföringskampanjer som innehåller gemensamt fastställda priser kan ofta uppfylla förutsättningarna för undantag enligt 2 kap. 2 § KL om de deltagande medlemsföretagen är fria att avvika från kampanjpriset och deras möjlighet att genomföra självständiga marknadsföringsaktiviteter inte är begränsad.

Den nu aktuella Grundsorimentslistan innehåller emellertid inte bara rekommenderade utpriser och kampanjpriser för sådana produkter som ska ingå i Golvkedjans gemensamma kampanjer. Det förekommer också rekommenderade priser för andra produkter i Grundsorimentet. De rekommenderade utpriserna är oftast respektive leverantörs rekommenderade utpris, men för produkter där denna uppgift saknas förekommer det att Golvkedjan sätter ett rekommenderat utpris. Antalet produkter är dock begränsat och Grundsorimentslistan används enligt vad som framkommit under utredningen endast i ringa utsträckning för annat än prissättning vid de gemensamma kampanjerna.

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om ett misstänkt förfarande ska utredas vidare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket in hur allvarligt problemet eller företeelsen är och vilka förutsättningar som finns för att utreda och bevisa en överträdelse.

Mot bakgrund av vad som framförts ovan finner Konkurrensverket vid en samlad bedömning inte skäl att vidare utreda om de aktuella företagen genom det ovan angivna förfarandet har överträtt förbudet i 2 kap. 1 § KL.

Konkurrensverkets beslut att avskriva ärendet från vidare handläggning innebär inte ett ställningstagande till om det skett någon överträdelse av konkurrensreglerna.

Detta beslut kan inte överklagas.

Detta beslut har fattats av avdelningschefen Hanna Witt. Föredragande har varit konkurrensrådet Maria Bernhardsson.

Hanna Witt

Maria Bernhardsson

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats